

म. सं. कौ. हिं. का. अर्ज क्र.५/२०२४ निशाणी ५ खालील आदेश.
(रुबिना खान वि. आरबाज खान व इतर.)

प्रस्तुतचा अर्ज हा अर्जदार यांनी घरगुती हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण कायदा, २००५ कलम २३ नुसार जाबदेणार क्र.१ यांचेकडून अंतरीम पोटगी म्हणून दरमहा रक्कम रुपये १०,०००/- मिळावे असा आदेश व्हावा यासाठी दाखल केला आहे.

अर्जदाराचे अर्जातील कथन थोडक्यात खालीलप्रमाणे:-

२. अर्जदाराच्या अर्जातील कथनाप्रमाणे अर्जदार व जाबदेणार क्र.१ यांचा विवाह दि.२७/०८/२०२३ रोजी झाला आहे. अर्जदाराने प्रस्तुतचे प्रकरण हे महिलांचा घरगुती हिंसाचारापासून संरक्षण अधिनियमाखाली दाखल केलेला आहे. अर्जदार हीस प्रत्येक तारखेस न्यायालयात हजर राहावे लागते. अर्जदार ही सध्या सणसर, ता.इंदापूर, जि.पुणे येथे राहत आहे. अर्जदार हीस स्वतंत्र उत्पन्नाचे साधन नाही. अर्जदार ही स्वतःचा उदरनिर्वाह करण्यास असमर्थ आहे. त्यामुळे अर्जदार हिचेवर उपासमारीची वेळ आली आहे. याउलट जाबदेणार यांची आर्थिक परिस्थिती चांगली आहे. जाबदेणार नं.१ हा दुध डेअरीचा व्यवसाय करतो. त्याला दरमहा रू.५० ते ६० इतके उत्पन्न मिळते. तसेच जाबदेणार यांची पुण्यामध्ये जागा आहे. त्यामुळे जाबदेणार यांचे आर्थिक परिस्थितीवरून जाबदेणार हा अर्जदाराच्या चरितार्थाकरीता दरमहा पोटगी देण्यास समर्थ आहे. करीता, अर्जदार हिने जाबदेणाराकडून दरमहा रक्कम रुपये १०,०००/- अंतरीम पोटगी देण्याचा आदेश होण्याची विनंती केली आहे.

३. जाबदेणार यांनी निशाणी क्र.१७ वर त्यांचे म्हणणे दाखल करून अर्जास विरोध दर्शविला आहे. अर्जदाराने अर्जदाराचा मुळ अर्ज व अंतरीम पोटगीच्या अर्जातील सर्व कथने नाकारली आहेत. जाबदेणाराच्या म्हणण्यातील कथनानुसार त्याने अर्जदाराच्या मुळ अर्जात केलेल्या आरोपाप्रमाणे कोणताही कौटुंबिक हिंसाचार केलेला नाही. त्यामुळे प्रस्तुतचा अंतरीम पोटगीचा अर्ज चालू शकत नाही. जाबदेणाराने त्याच्या म्हणण्यात पुढे अर्जदार ही जाबदेणारासह राहत असताना अर्जदाराने जाबदेणारास दिलेल्या मानसिक त्रासाबाबत कथने केली आहेत. अर्जदार ही जाबदेणार क्र.१ यांचेबरोबर राहत असताना

रात्री अपरात्रीच्या वेळेस ति-हाईत व्यक्तीबरोबर मोबाईल फोन व व्हॉट्सअॅपद्वारे चॅटिंग व फोन कॉल करत होती. त्याबाबत जाबदेणार यांनी विचारणा केली असता टाळाटाळ करीत असे. जाबदेणार नं.१ यांनी अर्जदार हिस रंगेहाथ पकडले आणि अर्जदार हिच्या मोबाईलची तपासणी केली असता अर्जदार ही स्नॅपचॅट या अॅपच्या माध्यमातून अश्लील व्हिडीओ व मॅसेजेस पाठविल्याचे कळाले होते. सदर कृत्यामुळे जाबदेणार यांना मानसिक धक्का बसला. अर्जदार ही पुन्हा गैरकृत्य करीत होती. जाबदेणार क्र.१ हे अर्जदारास समजावून सांगण्याचा प्रयत्न करीत होते. अर्जदार जाबदेणार क्र.१ यांचेसोबत भांडणे करून माहेरी निघून गेली. अर्जदार ही एक तोळे सोने घेवून गेली. अर्जदार कोणत्याही संयुक्तीक कारणाशिवाय स्वतःच्या इच्छेने माहेरी राहत आहे. जाबदेणाराने वैवाहिक नातेसंबंध सुरळीत ठेवण्यासाठी खूप प्रयत्न केलेले आहेत.

४. जाबदेणाराचे मते, अर्जदार हिने जाबदेणार क्र.१ यांना वकीलामार्फत नोटीस पाठविली होती. सदर नोटीसीस जाबदेणार क्र.१ यांनी दि.१९/०१/२०२४ रोजी नोटीस उत्तर पाठविले. सदर नोटीस उत्तरास मिळाल्यानंतर अर्जदार हिने कोणताही प्रतिसाद दिला नाही. अर्जदार हिची जाबदेणार क्र.१ सोबत पत्नी म्हणून नांदण्याची इच्छा राहिलेली नाही. अर्जदार व जाबदेणार क्र.१ हे इस्लाम धर्म रितीरिवाजानुसार दोन साक्षीदारांसमक्ष पहिला तलाक देत असलेबाबत दि.१९/०३/२०२४ रोजी तलाकनामा रजिस्टर पोस्टाने पाठवून कळविले. सदर तलाकनामा अर्जदार हिने दि.२१/०३/२०२४ रोजी स्विकारला. त्यास अर्जदार हिने उत्तर दिलेले नाही. त्यानंतर दुसरा तलाकनामा दि.३०/०४/२०२४ रोजी रजिस्टर पोस्टाने पाठवून कळविले. तो दि.०१/०५/२०२४ रोजी अर्जदार हिने स्विकारला. त्यासही अर्जदार हिने उत्तर दिलेले नाही. त्यानंतर जाबदेणार क्र.१ याने रिती रिवाजाप्रमाणे इदद रक्कम रु.९,०००/- सोबत पाठवून देत दि.१६/०५/२०२४ रोजी तिसरा तलाकनामा रजिस्टर पोस्टाने पाठवून कळविले. तो अर्जदार हिने दि.१७/०५/२०२४ रोजी स्विकारला. त्यासही उत्तर दिलेले नाही.

५. जाबदेणाराने अर्जदार ही शिलाई मशिनकाम करीत आहे. अर्जदार दरमहा पाच ते सात हजार रूपये कमवीत आहे. त्यामुळे अर्जदार ही स्वतःचा उदरनिर्वाह करण्यास सक्षम आहे. अर्जदार हिने जाबदेणार क्र.१ चा स्वतःहून त्याग केलेला आहे. त्यामुळे सदर अर्ज नामंजूर करण्याची विनंती जाबदेणार यांचेतर्फे करण्यात आली.

६. अर्जामधील कथने, जाबदेणाराचे अर्जास म्हणणे तसेच अभिलेखावर दाखल प्रथमदर्शनी पुरावा व अर्जदार व जाबदेणारांचे वकिलांचा युक्तिवाद यांचा विचार करता, सदर अर्जाच्या निकालासाठी खालील मुद्दे उपस्थित होतात. सदर मुद्द्यांवरील निष्कर्ष कारणांसह खालीलप्रमाणे दिले आहेत.

अ.क्र	मुद्दे	निष्कर्ष
१	अर्जदार हे जाबदेणाराकडून अंतरीम पोटगी मिळण्यास पात्र आहेत काय ? असल्यास अंतरीम पोटगीची रक्कम किती ?	होय. दरमहा र. रु. २,५००/-
२	आदेश काय ?	अर्ज अंशतः मंजूर करण्यात येतो.

-: कारणमिमांसा:-

७. अर्जदारातर्फे विद्वान वकिल श्रीमती वीर व जाबदेणारतर्फे विद्वान विधीज्ञ श्री.ए. बी. व्यवहारे यांनी केलेला युक्तिवाद ऐकला.

८. उभयपक्षकारांनी त्यांच्यातील लग्नसंबंध कबुल केलेले आहेत. अर्जातील कथनावरून अर्जदार व जाबदेणार क्र.१ यांनी एकत्रित सहजीवन व्यतिथ केल्याचे सकृतदर्शनी दिसून येते. त्यामुळे अर्जासाठी आवश्यक असणारे घरगुती नातेसंबंध अर्जदार व जाबदेणार यांच्या दरम्यान अस्तित्वात असल्याचे स्पष्ट होते.

मुद्दा क्र. १ व २ बाबत:-

९. कौटुंबिक हिंसाचारापासून स्त्रीयांचे संरक्षण कायदा, कलम २३ नुसार अंतरीम पोटगीचा अर्ज निकाली करते समयी अर्जदारास ती जाबदेणार यांचेपासून कौटुंबिक हिंसाचाराने पिडीत असल्याचे प्रथमदर्शनी शाबीत करणे गरजेचे आहे. प्रस्तुतचा अर्ज निकाली करते समयी उभय पक्षकारांनी त्यांची केस पुर्णतः शाबीत केली आहे किंवा नाही हे पाहणे गरजेचे नाही. सदर कायद्यातील परिस्थितीस अनुसरून प्रस्तुत प्रकरणाचा अभिलेख पाहिला असता अर्जदार व जाबदेणार क्र.१ यांनी एकमेकांविरुद्ध कौटुंबिक हिंसाचाराची कथने केली आहेत.

१०. अर्जदार हिने तीच्या शपथपत्रात जाबदेणार यांनी केलेल्या कौटुंबीक हिंसाचारामुळे ती तीच्या माहेरी राहत असल्याचे कथन केले आहे तर जाबदेणार क्र.१ ने त्याच्या म्हणण्यामध्ये अर्जदार ही कोणत्याही संयुक्तीक कारणाशिवाय विनाकारण माहेरी राहत असल्याचे कथन केले आहे. सदर अर्जदाराने तीच्या अर्जामध्ये जाबदेणार यांनी केलेल्या त्रासाबद्दल स्पष्ट असे कथन केलेले आहे. तसेच अर्जदाराचे पालन पोषण करण्याची जबाबदारी जाबदेणार क्र.१ याची आहे. परंतु, जाबदेणार याने अर्जदार ही माहेरी राहत असल्यापासुन अर्जदार यांचे पालन पोषण करण्याकरीता कोणतीही व्यवस्था केलेली नाही. तसेच तशी व्यवस्था केल्याबाबत जाबदेणार क्र.१ याने कोणताही पुरावा अभिलेखावर दाखल केलेला नाही. सदरची बाब ही देखील जाबदेणार क्र.१ याने अर्जदार यांचे उदर निर्वाहाची व्यवस्था न केल्याने कौटुंबीक हिंसेत गणली जाते. त्यामुळे प्रथमदर्शनी जाबदेणार यांनी अर्जदार हिच्यावर कौटुंबीक हिंसाचार केला असे प्रथमदर्शनी दिसुन येते.

११. एकंदरीत, अर्जदार व जाबदेणार यांची परस्परविरोधी कथनावरील विवेचनावरुन अर्जदार हिने जाबदेणार क्र.१ ते ४ यांच्याकडून तीला झालेल्या कौटुंबीक हिंसाचाराबाबत स्पष्ट कथने केलेली आहेत. अर्जदार ही वेगळी राहत असल्यापासुन जाबदेणार क्र.१ याने अर्जदाराच्या दैनंदिन निर्वाहाबाबत नियमितपणे व्यवस्था केलेली नाही. सदरील बाबी ह्या प्रस्तुतचा अर्ज निकाली करते समयी जाबदेणार क्र.१ ने अर्जदाराचा कौटुंबीक हिंसाचार केला हे प्रथमदर्शनी शाबीत करण्याकरीता पुरेशा आहेत. करीता, जाबदेणार यांनी अर्जदार हिचा कौटुंबीक हिंसाचार केला असुन अर्जदार ही कौटुंबीक हिंसाचाराने पिडीत आहे ही बाब प्रथमदर्शनी पुराव्यावरुन प्रस्तुतचा दरम्यानचा पोटगी अर्ज निकाली करते समयी शाबीत होते.

१२. अर्जदाराने प्रथमदर्शनी जाबदेणाराकडून होणारा कौटुंबीक हिंसाचार शाबीत केला आहे. अर्जदाराची उदरनिर्वाहाची व्यवस्था करणे ही जाबदेणार क्र.१ याची नैतिक व कायदेशीर जबाबदारी आहे. परंतु जाबदेणार क्र.१ याने तशी कोणतीही व्यवस्था केलेली नाही. अशा परिस्थितीत अर्जदार जाबदेणार क्र.१ कडून तीचे दैनंदिन उदरनिर्वाहाकरीता दरम्यानची पोटगी मिळण्यास पात्र आहे.

१३. दरम्यानच्या पोटगीची रक्कम ठरविते वेळी अर्जदार व जाबदेणार क्र.१ यांनी

एकमेकांच्या आर्थिक परिस्थितीबाबत अभिलेखावर केलेली कथने पाहिली असता, अर्जदार हिने जाबदेणार नं.१ हा दुध डेअरीचा व्यवसाय करतो, त्याला दरमहा रू.५० ते ६० इतके उत्पन्न मिळते तसेच जाबदेणार यांना पुण्यामध्ये जागा आहे असे कथन केले आहे. उलटपक्षी जाबदेणार याने त्याच्या म्हणण्यात अर्जदाराची कथने नाकारली आहेत.

१४. अर्जदार हिने नि.क्र.१९ वर मालमत्ता व दायित्वाचे शपथपत्र दाखल केले. अर्जदार हिने ती माहेरी आश्रीताचे जिवन जगत असल्याचे नमूद केले. अर्जदार हिने जाबदेणार हा दुध डेअरी येथे कामाला आहे तसेच पुणे येथे त्याची मोकळी जागा असल्याचे नमूद केले तर जाबदेणार यांनी नि.क्र.२१ वर मालमत्ता व दायित्वाचे शपथपत्र दाखल केले. जाबदेणार यास मजुरीचे उत्पन्नातुन मासिक रू.७,०००/- उत्पन्न असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच अर्जदार हिचेकडे २ तोळे सोन्याचे दागिणे असल्याचे नमूद केलेले आहे.

१५. जाबदेणार यांच्या मालमत्ता व दायित्व शपथपत्रावरून जाबदेणाराकडे उत्पन्नाचा स्रोत आहे असे प्रथमदर्शनी दिसुन येते. तसेच जाबदेणाराचे वय, त्याची शैक्षणिक पात्रता व शारिरीक क्षमता यावरून जाबदेणाराकडे उत्पन्नाचे निश्चित साधन आहे असे म्हणावे लागेल. याउलट अर्जदार हिला उत्पन्नाचे साधन आहे याबाबतही पुरावा अभिलेखावर उपलब्ध नाही. अर्जदार यांना सांभाळण्याची सर्वस्वी जबाबदारी जाबदेणार क्र.१ यांची आहे. त्यामुळे अर्जदार ही जाबदेणाराकडून प्रस्तुत प्रकरण प्रलंबित असेपर्यंत अंतरिम पोटगी मिळण्यास पात्र आहे.

१६. एकंदरीत, अर्जदार व जाबदेणार क्र.१ यांचे परिस्थितीबाबत वरील विवेचनावरून आणि सध्याची सामाजिक परिस्थिती पाहता जाबदेणार क्र.१ याने अर्जदाराच्या दैनंदिन खर्चासाठी, उदरनिर्वाहासाठी आणि राहण्याच्या व्यवस्थेकरीता दरमहा रक्कम रुपये २,५००/- रुपये अंतरिम पोटगी देण्याचा आदेश करणे योग्य व रास्त वाटते. करीता, मी मुद्दा क्र.१ चे उत्तर अंशतः होकारार्थी नोंदवुन मुद्दा क्र.२ च्या उत्तरार्थ खालील प्रमाणे आदेश पारीत करीत आहे.

आदेश

१. अर्ज अंशतः मंजूर करण्यात येतो.
२. जाबदेणार क्र.१ याने अर्जदार हिस अंतरीम पोटगी म्हणून दरमहा रक्कम रुपये २,५००/- मुळ अर्ज दाखल तारखेपासून पुढील आदेश होईपावेतो द्यावेत.
३. प्रस्तुत आदेशाची प्रत उभय पक्षकारांना मोफत देण्यात यावी.

दि.३०/०४/२०२५

(ए. बी. पाटील)
न्यायदंडाधिकारी प्रथमवर्ग,
इंदापूर, ता.इंदापूर, जि.पुणे.

प्रमाणपत्र

मी अधिकथन करतो की, या पी.डी.एफ. करुन अपलोड केलेल्या न्यायनिर्णयामधील शब्द-नि-शब्द हे मूळ न्यायनिर्णयाप्रमाणे आहेत.

लघुलेखकाचे नाव	उमेश वाय.भगत
न्यायालयाचे नाव	श्री. ए. बी. पाटील , ३ रे सह दिवाणी न्यायाधीश तथा न्यायदंडाधिकारी प्रथमवर्ग, इंदापूर.
न्यायनिर्णयाची तारीख	३०/०४/२०२५
न्यायनिर्णयावर पिठासीन अधिकारी यांनी स्वाक्षरी केल्याची तारीख	३०/०४/२०२५
न्यायनिर्णय अपलोड केल्याची तारीख	०३/०५/२०२५